

**ЕЛЕМЕНТАРНІ ІНСТРУМЕНТИ СТВОРЕННЯ ОНЛАЙН КУРСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ
ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ ТА СЛУХАЧІВ КУРСІВ УДОСКОНАЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ У
ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Бушусьва І. В., Бігдан О. А., Райкова Т. С., Пругло Є. С.

Запорізький державний медичний університет

З кожним днем on-line -навчання стає все більше популярним в Україні. On-line курс — це навчальний матеріал, систематизований і структурований у віртуальному класі задля доступності знань через Internet. On-line навчання сьогодні поступово змінює функції викладача, який: стає медіатором і диригентом процесу навчання, заохочує, підштовхує створює можливості реалізувати потенціал споживача освітніх знань. Викладач навчає провізорів-інтернів та слухачів курсів удосконалення кваліфікації не лише своєї дисципліни, а й: грамотно користуватися Internet-ресурсами, опановувати знання у співпраці за активної взаємодії (робота у групах, проектна діяльність), дотри-

муватися мережевого етикету пошуку шляхів творчої та інтелектуальної реалізації тощо.

Платформ для розроблення on-line курсів на сьогоднішній час багато. Перед тим, як створити on-line курс, потрібно зробити декілька кроків, а саме: скласти його структуру, обрати оптимальний варіант платформи для його розміщення: – блог – сайт – спеціальні навчальні середовища (вітчизняними з яких є klasnaosinka.com.ua, shodennik.ua тощо). Як навчальне середовище, в on-line курсі можна використовувати різні платформи. Усе залежить від уподобань викладача і потреб споживача освітніх знань [1].

Платформи і програми on-line навчання

Вид роботи	Платформи і програми	Основні можливості
Створення навчального контенту	WordPress Google Docs WizIQ Wiki Moodle MS OneDrive Edx	розміщення навчальних матеріалів викладачем (тьютором) розміщення навчальних матеріалів (відповідей, питань) споживачем освітніх знань спілкування в чаті та на форумі спільна робота споживачів освітніх знань над одним проектом (завданням, варіантом тощо) мобільне навчання
Спілкування в інтерактивному режимі	Moodle WizIQ Educreations Skype Google Hangouts vAcademia Twitter	проведення й запис on-line-занять створення курсу спілкування в інтерактивному режимі спільна робота споживачів освітніх знань над одним проектом (завданням, варіантом тощо) обмін інформацією
Створення відеоуроків	WizIQ YouTube Movie Maker Edx	запис занять, лекцій, консультацій розміщення відео на блозі, сайті, у соціальній мережі
Створення «живих» презентацій	Prezi SlideShare	створення презентацій, розміщення їх на сайті, блозі спільне використання презентацій обмін презентаціями створення презентацій з відео та гіперпосиланнями
Ігрові форми	vAcademia Prezi Hot Potatoes	навчання в ігровому режимі рольові ігри, презентації із завданнями завдання-кросворди

Навчальним середовищем може слугувати звична Google Docs. У ній можна створювати різні документи, таблиці, малюнки та презентації, надавши до них доступ декільком користувачам освітніх послуг. Це зручний інструмент для спільної роботи над проектами, у групі тощо. В такому разі свої доробки споживачі знань розміщують у мережі Google+. Свої презентації можна завантажувати на SlideShare, переглядати роботи інших користувачів, ділитися досвідом. On-line курс імовірно провадити і на базі WordPress. Це блог-сервіс, що дає змогу створювати контент у вигляді невеликих статей, ділячись ними з провізорами-інтернами та слухачами курсів удосконалення кваліфікації. Цікавою (але платною) платформою є WizIQ. Тут є змога не тільки розміщувати навчальний контент, організувати обговорення (дискусії) та тестування, а й проводити on-line -заняття та записувати їх. Мережевий

навчальний блог також може стати віртуальною платформою для курсу, де викладач: буде повідомляти інформацію, розміщуватиме навчальне відео, використовуватиме додаткові програми й функції, поширювати інформацію з інших блогів або веб-сайтів. Навчати споживачів освітніх послуг можна також через популярні соціальні мережі (Facebook, Twitter тощо). Важливим компонентом on-line заняття є навчальне відео. Зробити його легко, завдяки численним on-line -сервісам. Створивши канал на YouTube, за допомогою відеоуроків можна: навчати інтернів та фахівців, які удосконалюють свою кваліфікацію; популяризувати свій навчальний заклад; поширювати перспективний педагогічний досвід тощо. Записувати відео в on-line курсі можуть і споживачі знань. Для цього можна використовувати такі сервіси, як magisto.com та filmora.wondershare.com. Окрім того, різноманітних про-

грам удосталь на Google Play. Платформа для мобільного навчання Educations.com (є безкоштовна версія) пропонує варіант для роботи on-line. При цьому все заняття записується. Застосовуються також платформи для проведення вебінарів — семінарів, що відбуваються on-line у реальному часі. Під час вебінарів можливо здійснювати інтерактивне спілкування викладача й користувача освітніми послугами, показувати презентації, відео з роботою біля класної дошки або на робочому місці, в бібліотеці, на практиці тощо. Важливим моментом є те, що після проведення вебінару кожен споживач знань отримує його за-

пис, який може переглядати неодноразово і в зручний для нього час [2].

Отже, на підставі вищенаведеного, можна зробити висновок, що на сучасному етапі є безліч різних можливостей для надання якісних освітніх послуг в повному обсязі існуючих програм навчання різним споживачам.

Література:

1. Режим доступу: <https://mizky.com/article/222/online-education-ua>
2. Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/article>

КОРЕЛЯЦІЙНИЙ ПОРТРЕТ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ

Вакулєнко Д.В., Свєрстюк А.С., Кравець Н.О., Климук Н.Я., Кучвара О.М.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я.Горбачевського МОЗ України»

У різних областях медицини, біології, організації охорони здоров'я, соціально-гігієнічних та клінічних дослідженнях проводиться статистичний аналіз зв'язків, вивчення закономірностей і факторів, що на них впливають. При проведенні фундаментальних досліджень перебігу захворювання чи реабілітаційного процесу важливо аналізувати кореляційний портрет, тобто визначити вплив (вагу) кожного показника у цьому процесі.

Розроблено алгоритм побудови кореляційного портрету та наведена практична реалізація перебігу захворювань серцево-судинної системи при проведенні медичних наукових досліджень [1]. За отриманими результатами запропоновано сортувати по складовим кореляційного портрету ті кореляції, які згруповані в кластери, що знаходились в інтервалі від 0,5 до 1 та від -0,5 до -1. Запропоновано враховувати спільні та унікальні кореляції, в залежності від впливу на серцево-судинну систему. Розглянуто застосування кількості значущих кореляцій до та після експеримен-

ту, кількості та ваги показників в кореляційному портреті, кількості кореляцій з прямою та оберненою залежністю. Представлено кореляційний портрет показників вимірювань параметрів серцево-судинної системи на лівій руці при інсульті.

Побудова кореляційних портретів дозволяє унаочнити та систематизувати вплив конкретних параметрів серцево-судинної системи на перебіг захворювання, реабілітацію та процес прогнозування з можливістю подальшого корегування лікувального впливу на пацієнтів.

Література

1. Вакулєнко Д.В. Інформаційна система морфологічного, часового, частотного та кореляційного аналізу артеріальних осцилограм у фізичній реабілітації [Текст] : [монографія] / Д.В. Вакулєнко ; ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України». – Тернопіль : Укрмедкнига, 2015. – 211 с.

ОЦІНКА СТУПЕНЯ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРЯННЯ У ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Величко В.І., Данильчук Г.О., Венгер Я.І., Нахашова В.Є.

Одеський національний медичний університет

З прискоренням темпів життя все більше людей відчуває на собі емоційне перевантаження і страждає від синдрому хронічної втоми. Особливе психоемоційне навантаження відчувають лікарі, які знаходяться в тісному контакті при роботі з пацієнтами [1, 2]. Саме ця категорія людей більш схильна до ризику психоемоційного перенапруження і переживання стресових ситуацій. Професійна діяльність медичних працівників передбачає емоційну насиченість, багато факторів, що викликають стресовий стан і психофізичне виснаження, що позначається негативними наслідками на виконанні роботи [5, 6]. На жаль, в деяких випадках виявляється стійке негативне ставлення до колег, пацієнтів і сім'ї. Саме тому дуже важливими є заходи з профілактики синдрому емоційного вигорання лікарів [3].

На кафедрі сімейної медицини та загальної практики отримують післядипломну освіту сімейні лікарі з різним стажем лікарської трудової діяльності, які стали об'єктом дослідження рівня емоційного вигорання. Метою нашого дослідження було вивчення ступеня емоційного вигоран-

ня у лікарів загальної практики на етапі післядипломної освіти. Для дослідження рівня емоційного вигорання сімейних лікарів був використаний адаптований опитувальник МВІ (Maslach Burnout Inventory – Опитувальник для виявлення вигорання Маслач К.) [4]. В анкетуванні взяли участь 30 сімейних лікарів, які навчаються на передатестаційному циклі. Середній вік лікарів склав 38 ± 5 років, середній стаж роботи – 10 ± 3 років.

Аналіз даних показав, що з 30 проанкетованих 8 лікарів мають високий рівень емоційного виснаження за інтегральним показником і 22 осіб мають дуже високий показник емоційного виснаження. В залежності від професійного стажу роботи виявлено наступне: з 22 медичних працівників, які пропрацювали 3 і більше років – 20 мають дуже високий показник емоційного виснаження, і лише 2 людини високий рівень. А серед 6-ти лікарів, які тільки почали свою кар'єрну діяльність, дві людини має дуже високий ступінь емоційного вигорання, а чотири – високу. Можна зробити висновок, що на початковому етапі своєї